Ч. 31 Середа 11 (23) лютого 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і **Адміністрация:** улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Сойм краєвий.

(26 засїдане з дня 16 лютого 1898).

По відчитаню спису петиций відповідав правительственний комісар радник Двору ґр. Лось на кілька інтерпеляций, а між ними і на інтерпеляциї послів Вахнянина і Небилівця:

В справі руских написий на будинках судових, скарбових і урядів податкових.

„На інтерпеляцию, внесену на засїданю вис. Сойму 27 січня с. р. послами Вахнянином і товаришами в справі руских написий на будинках судових і у внутрі сих будинків, як і на будинках скарбових — і на інтерпеляцию, внесену на засїданю вис. Сойму з 30 грудня 1897 р. послом о. Небиловцем і товаришами в справі таких написий на будинку податкового уряду в Рожнятові, маю честь відповісти:

Що до судових будинків, зарядила президия висшого суду краєвого у Львові вже в наслїдок бажаня, висказаного репрезентантами руского народу в 1895 р., на підставі уповновмоченя міністерства справедливости рескриптом з дня 15 падолиста 1895 ч. 10.083 доповнене емблематів на судових будинках і таблиць орієнтацийних доданєм написий в рускім язицї. Коректура емблематів була довершена по найбільшій части у Львові президиєю висшого суду краєвого, котрій суди надсилали емблемати до перемальованя. Лише на кількох емблематах, представляючих ся в формі двоголового орла менших розмірів, показало ся уміщене написи в двох язиках на разі неможливим.

Тим самим рескриптом поручила президия вис. суду краєвого всім президиям судів колеґіяльних I. інстанциї і начальникам повітових судів всхідної Галичини, щоби заосмотрено таблицї орієнтацийні у внутрі будинків судових також рускими написами, а то о скілько ся зміна могла бути довершена без коштів, зараз, в противних случаях при нагоді обновлюваня таблиць.

Очивидно дотикають сї розпорядженя також і спорядженя нових орієнтацийних таблиць, спонуканих приписами нової цивільної процедури і нової судової інструкциї. Рескриптом з 11 падолиста 1897 р. до ч. 16142 поручила також президия висшого суду краєвого президентам і начальникам судів, щоби зарядили оповіщене годин урядових як і можливого ограниченя сих годин на таблицях у внутрі будинків судових в язиках польскім і рускім.

О скілько сї зарядженя точно виконано в судах станїславівского округа, про що інтерпеляция згадує, президия вис. суду краєвого зажадала справозданя від окружного суду в Станїславові.

З предложеного справозданя виходить, що на будинку окружного суду в Станїславові дїйстно уміщено два емблемати лише в польскім язицї, а то з технїчної конечности, позаяк написові стяжки на однім емблематі були так малі і вузкі, що четке уміщене написи в двох язиках було неможливе. Емблемат на повітовім суді в Станїславові має також і напись руску, позаяк уміщене такої написи було технїчно можливе.

Президия вис. суду краєвого у Львові поручила вже судови окружному в Станїславові, щоби емблемат, уміщений на будинках окружного суду для справ цивільних і карних, прислано до президиї вис. суду краєвого у Львові для перемальованя, взглядно переробленя в сей спосіб, щоби оба язики, польский і руский, були на нїм увзгляднені.

Дальше виходить з справозданя президиї окружного суду в Станїславові, що для деяких повітових судів округа станїславівского замовлено написи, оповіщеня і т. д. лише в польскім язицї. Стало ся се без відомости президента суду окружного і без участи інструктора радника Лехіцкого, через підрядного судового урядника, до котрого начальники повітових судів приватно удали ся.

І в тім напрямі видала президия вис. суду краєвого поручене, щоби зарядженя заключені в рескриптах президиї вис. суду краєвого з 15. падолиста 1895 ч. 10.083 і з 11. падолиста 1897 р. р. 16.142 були рішучо як в найкоротшім часї виконані.

Рівнож і що до будинків властий скарбових, видала президия ц. к. краєвої дирекциї скарбу вже перед внесенєм сих інтерпеляций розпорядженє, щоби на льокальностях, занятих властями і урядами скарбовими у всхідній части Галичини були уміщені написи в обох краєвих язиках. В сих случаях, де сего розпорядженя не виконано, президия ц. к. краєвої дирекциї скарбу зарядить в найблизшій будучности, що потрібно".

13)

Остров з закопаними скарбами.

(З англїйского — Р. Л. Стівензона.)

(Дальше).

Глава двайцята.

Зільверове посольство.

Саме поза огорожею стояло дїйстно двох людий; один з них повівав білою хусткою, а другий, в своїй власній достойній особі чекав коло него, прибравши поставу, по котрій було видко, як він вдоволений сам собою.

Було ще дуже раненько і ранок був найстуденїйший з тих, яких я зазнав за границею; студінь добирала ся аж до самих костий. Небо над нами було ясне і анї одної хмарочки на нїм а вершки дерев обливало рожеве сьвітло. Але там, де стояв Зільвер зі своїм офіцером, було все ще покрите тїнию, і они бродили по коліна в густій білій парі, що налягла була на землю, добувшись в ночи з млаковини. Студінь і мрака розповідали разом досить сумну історию острова, котрий був очевидно вохким нездоровим місцем, де легко можна було набавити ся пропасниці.

— Люди, не виходїть з хати — сказав капітан. — Я би не знати о що заложив ся, що то підступ.

Відтак відозвав ся до буканїрів.

— Хто там іде? Стійте, а ні, то стрілю.

— „Парляментарска фляґа" — відозвав ся Зільвер.

Капітан стояв що правда в дверох, але стеріг ся добре, щоби его не поцїлила зрадлива куля, коли-б до того прийшло. Обернувшись, дав нам такий приказ:

— Доктор з своєю вартою на свої становища. Дре Ляйвезі, будьте ласкаві і займіть північну сторону, Джім всхідну а Ґрей західну. Проча варта нехай в хаті набиває мушкети. Жваво, люди, а уважайте добре.

Відтак обернув ся знову до ворохобників:

— Чого ви хочете з своєю парляментарскою фляґою? — сказав він.

Сим разом відповів тамтой другий чоловік.

— Капітан Зільвер — відозвав ся він на все горло — хотїв би зайти до Вас і заключити угоду.

— Капітан Зільвер! Я такого не знаю. Хто він? — сказав на то капітан. — А до нас шепнув він: Отже став вже капітаном? Ну, то скорий аванс!

Довгий Джек відповів сам на питане.

— То я, сер. Тоті бідні людиска обі рали мене капітаном, бо Ви втекли — а слово: „втекли" вимовив він з особливою вагою. — Ми готові піддати ся, коли погодимо ся по доброму, і не будемо собі на Вас нїчого пошукувати. Все, чого жадаю, то лиш Вашого слова, капітане Смолет, щоби Ви позволили вийти спокійно із сеї огорожі і дали менї одну минуту часу, щоби я міг так далеко уйти, щоби мене вже не досягнула куля, коли Ви зачнете стріляти.

— Чоловіче — сказав на то капітан Смолет — я не маю нї найменьшої охоти говорити з Вами. Але коли Вам хоче ся поговорити зі мною, то про мене зайдїть. Коли хтось лагодить якусь зраду, то хиба лиш з Вашої сторони, а тогди нехай Господь Бог над ним змилує ся.

— Того менї досить, капітане — відповів довгий Джек. Менї досить одного Вашого слова. Я знаю, що з Вас чоловік честний, то можете менї вірити.

Ми виділи як той чоловік, що держав парляментарску фляґу, хотїв Зільвера здержати. Та й він то зі свого становища добре робив, коли возьме ся на увагу коротку відповідь капітана. Але Зільвер его висьміяв і поклепав по плечи, щоби єму тим показати, що він не боїть ся. Відтак підійшов до частоколів, перекинув свою кулю, підніс свою здорову ногу в гору, і так з незвичайною силою і зручностию перелїз через частокіл і спустив ся на другий бік.

Мушу признати ся, що то все було за надто цікаве для мене, як щоби я на своїм становищи на варті міг був до чого придати ся. Я вже навіть і відступив ся був від мого отвору до стріляня, та станув собі тихцем поза капітаном, котрий, підперши голову руками і оперши ся ліктями на коліна, сидів тепер на порозї та споглядав тепер, на воду як она витїкала із зелїзного кітла в піску. При тім посвистував собі якусь народну пісню.

Для Зільвера була то страшна робота видобути ся на горб. Трудність була в тім, що горб був стрімкий, та що було погато пнякiв та мілкий пісок, на котрім він з своєю кулею не міг дати собі ради як мала дитина. Але за-

Опісля відповідав ґр. Лось на інтерпеляцию пос. Новаковского в справі виборів ради громадскої в Поздячи. З відповіди показуєсь, що в Поздячи спорять люди з собою о вибір до ради громадскої, вносять протести, рекурують, не держать інстанций і терміну; власти роблять доходженя і т. д. коли Іван Гук і товариші внесли нротест, а старосто уневажнило наслідком того вибір Василя Ревака на радного, то знов той Василь Ревак і товариші протестували і т. д. О непорядках в заряді громадскім в Поздячи власть політична не одержала доси ніякого донесеня.

З порядку дневного ухвалено призволити репрезентациї повітовій в **Перемишлянах** не затягнене позички в сумі 56.000 зр. — Внесене пос. **Винничука** о поправлене похибок в книгах ґрунтових меншої посїлости передано Видїлови краєвому до залагодженя. — Радї повітовій в **Чесанові** призволено затягнути позичку в сумі 40.000 зр. — Репрезентациї повітовій у **Вілчиці** призволено затягнути позичку в сумі 100.000 зр. — Антонинї **Городиньскій** призначено на внесене комісиї господарства краєвого запомогу по 500 зр. через 5 літ на продукцию насїня трав до ужитку на ґрунтах торфових.

По сїм розпочала ся дальше дебата буджетова і промавляли ще посли: Ґрос, Роттер і Щепановский. — До фактичного спростованя забрав голос Преосьв. еп. **Чехович** і взяв духовеньство в оборону, котрому закинув Бернадзіковский, що оно виступає против народу. Добро народу — сказав Владика — лежить духовеньству дуже на серци. По кількох ще других спростованях закрито засїданє і вечером відбувала ся специяльна дебата над буджетом.

Вісти політичні.

Ческий сойм ухвалив вчера справозданє комісиї в справі основаня нової репрезентациї для громад повіта Векельсдорф і справозданє в справі виданя краєвого закона о примусових товариствах господарских. Нїмцї спротивили ся институциї, котра би майоризувала нїмецке селяньство і зводила на нїнащо благодать розділу ради краєвої культури.

Угорске правительство постановило вислати до збунтованих комітатів землиньского і саболъского войско з Хорватиї а на час жнива покликати з тих комітатів до войскових вправ всїх гонведів і резервістів.

В процесї Золї промавляв вчера прокуратор і доказував, що Золя хотів своїм листом до Фора зробити собі рекляму для повісти, котру хоче написати, а для котрої накладець знайшов ся вже в Берлинї. Бесїду прокуратора приняла публика на ґалєриї грімкими оплесками. Коли відтак промавляв Золя в своїй обороні, перериванo єму свистом і псиканєм. Золя сказав, що як міністер війни наказав судови увільнити Естергазого, так президент міністрів Мелін наказав єго засудити.

Новинки.

Львів дня 22-го лютого 1898.

— **Про руский театр** пишуть з Золочева: Заповіджене на вівторок 14-го с. м. представлене оперети „Мікада" треба було в послїдній хвили відкликати за-для наглої подорожи панї Ф. Лопатиньскої на похорон вітця. Натомість відограно комедию Янчука „Вихованець". Мимо вчасних оповіщувань в часописях та окремо розсиланих запросин, доохрестна руска публика лиш дуже слабо підпирає свій театр підчас побуту в Золочеві. Міскої золочівскої інтелїґенциї рускої є лиш горстка, то хиба лишає ся польска публика; але як вимагати підпори від неї, коли свої байдужно відносять ся до одинокої нашої институциї для розвитку драматичної лїтератури і штуки?... Дальший репертуар на слїдуючий тиждень ось такий: Ві второк 22-го „Мікадо" оперета Сулївана в 2 актах; в четвер 24-го „Дядькові примхи" 4-актова комедия В. Чайченка, премійована на конкурсї Видїлу краєвого; в суботу 26-го „Галька" мельодрама в 4 актах, перероблена з опери Монюшка; в недїлю 27-го „Хата за селом" драма в 5 актах з музикою Носковского на тлї повісти Й. Крашевского.

— **Народна Торговля** оповіщує, що управляючий совіт на своїм засїданю з дня 19-го лютого 1898 рішив оплачувати з фондів товариства весь рентовий податок від відсотків зложеного в Торговли на щадничі книжки капіталу. При тім треба замітити, що інтересовані не потребують згаданих відсотків подавати до фасиї рентового податку, бо Торговля буде просто за них платити до каси державної.

— **Крадїж на почтї.** Дня 16-го с. м. межи 2-ою і 3-ою годиною в ночи допустив ся в почтовій касї в Отрию незвістний злочинець сьмілої крадежи і треба лиш случаєви завдячувати, що зроблена шкода виносить всього лиш 30 зр., котрі украдено з підручної каси касієра Шторха. В комнатї, в котрій допущено ся крадежи, було в огнетревалій касї 30.000 зр., крім того в звичайній касї 4 до 5 тисячів зр., частию в готівцї, частию в почтових марках, а в бюрках других урядників находило ся кількасот зр. Злодїй війшов до сусїдного дому через головні двері (ворота почтового будинку від улицї були заперті) і там через паркан дістав ся на подвірє почтового будинку, де були двері отворені. Таким способом дістав ся він без перешкоди на перший поверх, однако там стрітив перепону в видї дверий окованих зелїзною бляхою. Він висадив двері при помочи зелїзної штаби і таким способом дістав ся до передної комнати, в котрій находить ся стїна, а в ній движимі вікна, заосмотрені зелїзними жалюзиями. Одно з тих вікон, при котрім лїквідують ся перекази, виважив також зелїзною штабою, так що жалюзиї цїлком погнені, рами вікон поломані, а шиби потовчені. В часї тої роботи злодїй мусїв сильно покалїчити ся, а доказом того слїди крови як в комнатї, де довершено крадежи, так і на улици, куди утїкав, сполошений дзвінком телефона, що відозвав ся в комнатї, як він там бушував. На місци злочину лишив злодїй зелїзну штабу. Заряджено строге слїдство.

— **За фальшованє векслїв** арештовано оногди у Львові Іцка Фаерштайна, нафтярского фактора з Дрогобича. Того обманьства на шкоду родини Лїберманів допустив ся Фаерштайн в той спосіб: Лїбермани зложили у него векслї на звиж 70.000 зр., підписані одним бориславским богачем. Надійшов речинець оплати векслїв і Лїберман відобрав векслї від Фаерштайна та пішов до довжника, т. є. до того богача, що підписував, з жаданем о виплати. Однако богач сказав Лїберманови, що не викупить векслїв, бо єго підписи на них фальшовані. В який спосіб і на що фальшовано підписи, викаже слїдство, котре тепер веде ся в львівскім судї.

— **Огнї.** З Радимна пишуть: В ночи з пятницї на суботу о півночи згорів дім приходский в Радимнї. Вітер гнав огнем на церков, двайцять кроків віддалену, і на решта будинків господарских, та завдяки великій помочи войсковій удало ся огонь зльокалїзувати. На сїм місци мусимо віддати похвалу п. Чумі капітанови, котрий з нараженем житя хоронив місця найбільше наражені, підчас коли непорадні парохіяни досить пасивно приглядались огневи. Шкода була обезпечена в „Днїстрі".

— **Нещастна пригода** лучила ся вчера в селї Тепетниках, рогатиньского повіта. Тамошний селянин Андрух Трач, занятий коло керату, так неосторожно до него приблизив ся, що керат пірвав єго в шаленім розгоні за собою і поломив єму

кусив зуби і наконець станув перед капітаном, котрого поздоровив як найчемнїйше. Убрав ся був в найлїпшу свою одежу; величезний грубий і повен великих мосяжних ґузиків сурдут сягав єму аж пониже колін, а на голові мав хороший триграначастий капелюх.

— А то Ви тут, чоловіче? — спитав капітан і аж тепер глянув на него. — Можете собі сїсти.

— А до хати мене не пустите, капітане? — почав довгий Джек жалувати ся. — Препоганий ранок і за холодно, щоби на дворі сидїти.

— То Ваша власна вина, Зільвере — сказав капітан. Як би Ви були хотїли остати ся честним чоловіком, то були би тепер сидїли в своїй теплій кухни. Але або Ви мій корабельний кухар — а тогди буду з Вами чесно обходити ся, або Ви капітан Зільвер, значить ся простий ворохобник і розбишак морский, котрий заслужив собі на стричок.

— Лиш поволи, капітане, поволи — сказав на то кухар сїдаючи собі в пісок, як єму приказано. Будете відтак мусїли помочи менї підняти ся, от і все. Але Ви тут маєте дїйстно вигідне місце. А ось і Джім! Добрий день Джіме. Покірний слуга, пане доктор. Ви тут всї разом утворили щасливу родину, то мушу признати.

— Коли маєте яке дїло, то кажіть — відозвав ся капітан.

— Оно той правда, капітане Смолет — відповів Зільвер. — Передовсїм обовязок. Я того й не перечу, що Ви в ночи взяли ся вправчім і зручно до дїла. То був удачний напад, а декотрі з вас молотили таки добре дручками. Та й того не перечу, що декотрі, а може таки й всї мої люди, може таки й я сам перепудили ся. То може й причина, длячого я сюди прийшов, щоби зробити угоду. Але даю Вам слово, капітане, що другий раз не заскочите нас так несподївано. Розставимо варту та й з румом будемо осторожнїйші. А кажу Вам, що я сам був тверезий, лиш такий змучений як собака. Як би я був лиш одну секунду скорше пробудив ся, то був би Вам певно не дав того зробити. Він ще був живий, коли я до него прийшов.

— Ну? — відозвав ся на то капітан Смолет так холоднокровно як завсїгди.

Кожде Зільверове слово було для него загадкою, але по єго голосї не можна було того пізнати, що то для него якась несподїванка. Що-до мене, то менї пригадали ся зараз послїдні слова Бен Гуна і я здогадував ся, що він навідав ся до них, коли они всї пяні полягали спати коло ватри. Ки мали тепер, як то я з радостию вирахував, ще лиш чотирнайцять ворогів проти себе.

— Та не говорім богато — відозвав ся Зільвер знову. Ми жадаємо скарбів і хочемо їх мати — о то нам розходить ся! Ви мабуть хочете уратувати своє житє і о то Вам розходить ся. Ви маєте карту правда?

— То не має нічого до річи — відповів на то капітан.

— Чому нї? Ви маєте, я то знаю — сказав довгий Джек. — Впрочім не потребуєте таїти ся і так з горда зі мною обходити ся, то Вам нїчого не поможе, на то можете спустити ся. Отже ми хочемо дістати від Вас карту, а тогди дамо Вам спокій.

— Мене не здурите, чоловіче — перебив єму капітан. — Ми знаємо дуже добре, що Ви хочете зробити, але нам то байдуже. Ви-ж тепер самі то видите, що не можете того зробити, що хочете.

І капітан глянув спокійно на него та почав накладати собі люльку.

— Коли Абе Грей — — відозвав ся Зільвер сердито.

— Досить того! — крикнув пан Смолет. — Грей менї нічого не говорив і я єго о ніщо не розпитував, я би радше Вас і єго і цїлий остров висадив у воздух, як би то було в моїй силї. Буде з Вас сего, чоловіче?

Той наглий вибух гніву капітана як би студеною водою облив Зільвера. Він поміркував ся знову, щоби не випасти з своєї ролї, як то вже раз здавало ся.

— То все добре і красно — сказав він — та й годї менї казати Вам, що і як маєте Ви робити, або нї. Але коли Ви собі наложили люльку, то чей і менї можна також.

Та й він наложив собі люльку і закурив. Так сидїли оба мужчини якийсь час мовчки, наробили диму і споглядали один другому в очи, або хилили ся на бік, щоби сплюнути. Можна було дивити ся на то як на яке представлене.

— То, чого я жадаю — відозвав ся Зільвер знову — есть ось що: Ви дасте нам карту, щоби ми могли викопати скарби і перестанете стрїляти бідних моряків або в снї розбивати їм голови. Коли зробите так, то можете вибирати одно з двох: Або прийдете до нас на корабель, коли ми заберемо скарби, а тогди даю Вам слово чести, що десь Вас певно висадимо

обі ноги. Жертву нещастної пригоди привезено до Львова і віддано до головного шпиталя.

— **Убийство дитини**. На інспекцию поліциї у Львові приставив онегди поліцийний аґент служницю, Елисавету Келе, родом з Сапіжанки, обжаловуючи еї о убийство дитини. Елисавета Келе вийшла 17 лютого з дитиною на руках з шпиталю і вернула до давної служби без неї. На питане службодателя, де єї поділа, заявила, що лишила у тітки. Допитувана аґентом поліциї відповіла, що дитина в дорозї з шпиталю номерла, і она, не знаючи з нею що зробити, пішла за жовківску рогачку і кинула єї до води, котра плине до млина Берля Ґраба. Пізнїйше слїдство і глядане не принесли нїчого нового,

— **Конкурс на посаду другого урядника** розписало товариство „Просьвіта". Подана належить вносити до Головного Видїлу Товариства найдальше до кінця лютого с. р. Близші услівя удїляє ся устно в канцеляриї Товариства, межи годиною 5 а 7. вечером кождого дня.

Господарство, промисл, торговля, ґіґієна і вихованє.

Добрі ради.

Звертайте більшу увагу на управу ростин, придатних на пашу.

— Серраделля або птича ніжка. Послїдним разом розповіли ми дещо про зелений гній а ще давнїйше писали ми про ростину, звану люпіном або вовкинею, котра падає ся дуже добре не лиш на зелений гній але й на пашу. При тій нагоді розповіли ми також про свойства люпіну, котрі дають єму можність тягнути з воздуха азот і тим способом робити ґрунт урожайним. Таких ростин, як ми то тогди вже сказали, єсть ще більше. Отже на одну з них, на серраделлю або птичу ніжку хочемо тепер звернути увагу. Люпін єсть дуже добрий на зелений гній, але на пашу о стілько менше придатний, що треба з ним бути при годованю гудобини осторожним, а верно люпіну вимагає навіть трохи більше заходу, заким можна би єго ужити на корм для товару. Длятого поменші господарі не конче охотно беруть ся до управи люпіну. За то серраделля єсть для поменших господарів далеко практичнїйша. Она падає ся рівно добре як на пашу так і на зелений гній. Серраделля єсть назва францускa а по ученому (в ботаніцї або науці о ростинах) зве ся та ростина в грецка по латині: Ornithopus. Одна і друга назва значить по нашому дословно: „птича ніжка". Она належить до тої великої громади ростин, що горох, біб, фасоля, конюшина, люпін або вовкиня і т. д. але єсть близше посвоячена з такими ростинами, як н. пр. так званий дївойник, дивань пестра, солодушка, та богоростка. Серраделля відзначає ся тим, що удає ся дуже добре на пісковатих ґрунтах і заступає там місце конюшини. Вся товарина їсть єї охотно чи зелену, чи суху а поживність єї єсть майже така сама як і конюшини. Також і насїнє єї може служити на корм для худоби. Накопець може серределля дуже добре служити на зелений гній. Она єсть на мороз менше чутлива і длятого можна єї вже досить вчасно сїяти. Ранший засів єсть ще й тим лїпший, що она росте тогди буйнїйше. Серраделлю сїє ся або саму або в житї. Коли сїє ся саму, то треба єї около 60 кільо на гектар (морґ і три чверти). З разу росте она поволи і длятого буряни можуть єї легко заглушити; тому перед сїянєм єї треба поле добре привалкувати, а коли буряни посходять, добре їх боронами постягати. В озимім житї найлїпше сїяти єї під конець цьвітня або з початком мая, а насїня треба около 30 кільо на гектар. Лїпше однакож сїяти єї трохи густїйше як за рідко. На пашу сїє ся скорше, на зелений гній пізнїйше. Коли сїє ся саму, то під конець липня можна єї вже перший раз косити. Коли сїє ся єї на зелений гній, то треба єї пізною осению приорати.

— Нищене перію не так легке, як би здавало ся; способи на то лиш такі: треба або корінє перію в земли убити, або вирвати єго зовсїм із землї. Глубоке приорюванє єсть о стілько недогідне, що має недобрий вплив на пізнїйше жниво, а відтак і не дасть перій дїйстно так глубоко приорати, щоби він вигинув в земли. Лїпше вже стягати перій боронами і палити єго. Коли же опісля поле заселенїє ся знов від пирію, то пустити на него вівцї, нехай вищипають єго молоді паґінцї. То дуже єму шкодить і він через то слабне. По тім треба єго ще другий раз стягнути боронами. Посередно нищить ся пирій добрим гноєнєм і обсаджуванєм поля ростинами окоповими. Найлїпше було би витягати пирій т. зв. копачами, котрі не перерізують єго так як плуг лиш витягають єго на верх. Тогди можна пустити ще борони а они єго стягнуть.

— Як під яку ярину треба гноїти Найбільше гноїти треба під карафіоли, капусту, калярепу, салату, шпінат, селеру, огірки, мельони і гарбузи. Всї ті ростини при добрім погноєню бувають більші і більше сочисті та видатнїйші. — Менше гною потребуть: петрушка, пастернак, морхва, редьква, редквиця, цибуля і чісник, всїляке зїлє до приправи і бараболї. Всї они люблять добре але не сьвіжо погноєну землю, найлїпше таку, котра рік перед тим була добре погноєна, а на котрій росли повисше наведені ростини. — Мало гною потребують: цукровий і пішний горох, піша і тичкова фасоля. Сї ростини удають ся добре на такім ґрунтї, котрий був ще перед трома роками погноєний, або на гіршім ґрунтї в другім році по погноєню. З сего видко, як треба собі завести зміну плодів в городї, щоби в кождім році мати красну городовину.

— Хто мерзне в ноги, загріє ся в них найлїпше і найборше не тупанєм, але слїдуючим способом: Треба станути просто як сьвічка і добре витягнути ся. Відтак поволи підносити ся в гору на пальцях як лиш можна найвисше і стояти так, як можна найдовше а відтак знов поволи спускати ся на пяти. Так треба зробити кілька разів а в ноги зробить ся зараз тепло. При стояню треба ноги уставити так, щоби пята станула до пяти, а пальцї далеко від себе.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Прага 22 лютого. Пос. Іро (шенерериянець, антисеміт) інтерпелював в соймі, чи правдою єсть, що правительство тайним окружником наказало урядникам держати ся з далека від антисемітских товариств.

Константинополь 22 лютого. Дальші переговори в справі угоди консулярної з Грециєю розпічнуть ся дня 25 с. м.

— **Книгарня наукового тов. ім. Шевченка** у Львові, улиця Академічна ч. 8. продає слїдуючі книжки: Вас. Чайченко. Під хмарним небом, поезиї часть I, 1 зр., Книга казок, поезиї часть II, 60 кр., Твори прозаїчні ч. I. 80 кр., ч. II. 80 кр., ч. III. 80 кр. — Записки Товариства імени Шевченка ч. I, II, III, IV. по 1 зр.— Тарас Шевченко. „Кобзар" 2 томи 4·50 зр., з пересилкою 5 зр. — Павло Граб. Збірник поезий ч. I. 20 кр., З чужого поля. Переклади 20 кр. — Іван Сурик. Твори, з московского 10 кр. — Олекс. Колесса. Шевченко і Міцкевич 1 зр. — Ґерінґ-Герасимович. Що то є ґосподарність 30 кр. — Шевченко з бандурою над Днїпром 25 кр. — Осип Маковей: Поезиї ч. I. 20 кр. — Михайло Старицкий. В темраві, драма 20 кр. — Юлїй Верне. Подорож довкола землї 50 кр. — Молитвенник народний (фонетичний) 15 кр. — Марко Кропивницкий. Титарівна, драма 20 кр. — Василь Шурат. Замітки до Чернця Шевченка 10 кр., — Чернера република на Афонї 10 кр., Піснѧ про Ролянда 50 кр. — Школиченко, Між народ, повість, 20 кр. — Митро Олелькович. Писаня українські 10 кр. — Василь Кулик, Писання 10 кр.

на беріг; або коли би Вам то не сподобало ся, бо деякі з моїх моряків люті люди, і схотїли би може відплатити ся Вам за напад, то про мене можете і тут лишити ся. Тогди всї подїлимо ся один з одним нашими запасами і даю Вам як перед тим слово чести, що заклику перший корабель, який стрічу в дорозї, та пішлю єго сюди, шоби Вас забрав. То чей справедливе предложенє, якого ледви чи Ви сподївали ся, і маю надію, — він тут підніс свій голос — що всї люди в отсїй хатї возьмуть собі під розвагу отсї мої слова, бо що я тут сказав до одного, то сказав до всїх.

Капітан Смолет встав із свого місця і висипав попіл з люльки на долоню лївої руки.

— І вже все? — спитав він.

— Моє крайне слово! — відповів Джек. — Коли не приймете си того, то буду до Вас говорити ще лиш кулями з мушкет.

— Добре, — сказав на то капітан — то-ж послухайте тепер і мене. Коли прийдете один за другим неузброєні до мене, то обовязую ся закувати вас всїх в кайдани та відставити до Анґлїї, де нехай вас суд судить. Коли-ж не хочете, то по тій правдї, як я називаю ся Александер Смолет, вивісив я хоругов мого монарха та пішлю вас всїх насамперед до Давида Джонеса [1]). Скарбів знайти не можете, кораблем плисти не можете, бо нема між вами анї одного чоловіка, котрий би на тім знав ся. Та й в борбі ви нам не дорівнаєте — бо онтой Ґрей вирвав ся з рук пятьом з вас. Ваш корабель прикований, мастер Зільвер, а ви самі як то зараз змiркуєте знаходитесь коло берега за вітром. Як тут стою, так кажу Вам, і то мої послїдні добрі слова, які від мене чуєте, бо, клєнусь Богом! дістанете від мене кулею в плечі, скоро Вас ще раз побачу. Марш звідси і то чим скорше.

Зільверове лице стало таке, що хоч єго малюй. Очи єму трохи не вилїзли з голови із злости. Загасив люльку і видовбав.

— Поможіть менї встати! — відозвав ся він.

— Я не поможу — сказав на то капітан.

— Хто-ж поможе менї підоймити ся? — крикнув він.

Анї один з нас не рушив ся. Він став клясти, на чім сьвіт стоїть, поліз по піску аж до одвірка та вхопив ся єго і так підоймив ся та знову підпер ся своєю кулею. Відтак сплюнув в керничку.

— От дивіть ся — крикнув він — що Ви у мене значите. Заким мине година, то я розібю Вашу стару хату як ту порожну бочку в руму. Сьмійте ся лиш, сьмійте ся! Заким мене година, то Вам певно відхоче ся сьміяти.

Та й ще раз закляв страшенно, а відтак поштильгував спотикаючись по піску та за четвертим чи пятим разом при помочи того чоловіка, що держав парляментарску фляґу, перелїз через частокіл і за хвилю щез між деревами.

(Дальше буде).

[1]) Моряцкий вислів, значить: „до чорта", (подібно як у нас називають иноді чорта „Антипком".

За редакцию відповідає: Адам Коехо-єцкий

З друкарнї В. Лѣвиньского під зарядом В. І. Вебера.